Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-11-26

LS 1309-1151

Landstingsstyrelsen

Motion 2014:15 av Helene m.fl. Öberg (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård

Föredragande landstingsråd: Marie Ljungberg Schött

Ärendebeskrivning

Helene Öberg m. fl. (MP) har lämnat in en motion om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Det är sjukhusen som ansvarar för att antal vårdplatser är dimensionerade efter patienternas behov av vårdplatser. Detta behov varierar utifrån en mängd olika faktorer, exempelvis veckodag eller väderlek. Bedömningen är att den som har den största medicinska kunskapen också ska ha befogenhet att organisera verksamheten utifrån de resurser som tilldelats. Vid de tillfällen som sjukhusen inte kunnat möta vårdbehovet fullt ut, har det saknats rätt kompentens och bemanning för att på ett säkert sätt kunna hålla samtliga vårdplatser öppna. Detta dilemma kräver insatser både på kort och på lång sikt.

Under sommaren 2014 sköt landstinget exempelvis till extramedel för att underlätta för sjukhusen. I år tillsattes även en sommargeneral som ansvarade för att ha den allra senaste informationen om läget i sjukvården

och som dessutom, tillsammans med landstingsdirektören, fördelade pengarna i sommarpaketet på 60 miljoner kronor.

Bemanningsfrågan är en av de viktigaste utmaningarna för vårdens olika parter. Med en åldrande befolkning kommer fler vårdplatser troligtvis att behövas i framtidens sjukvård. Det finns en stor potential ute på sjukhusen och landstinget arbetar ständigt med att utveckla nya arbetsmetoder och att rekrytera nya medarbetare och utveckla arbetsmiljön så att fler av vårdens medarbetare söker sig till sjukhusen.

Runtom på sjukhusen pågår ett flertal aktiviteter och åtgärder för att trygga kompetensförsörjningen, såsom uppdragsutbildningar och modeller för förbättrad kompetensplanering. Alliansen i Stockholms läns landsting har också gjort en satsning på bättre lön för specialistsjuksköterskor på akutsjukhusen, och förhoppningsvis ger den tidigare regeringens satsning på fler platser på landets sjuksköterskeutbildningar snart resultat.

Behovet av vårdplatser har successivt har minskat genom åren. Detta tack vare kortare vårdtider, aktivt kvalitetsarbete, utveckling av behandlingsmetoder och satsningar på att avlasta akutmottagningarna. Målet i Framtidsplanen är att endast den vård som inte kan utföras i öppenvård eller i patientens hem ska bedrivas som slutenvård. Vårdplatserna ska främst vara till för de svårast sjuka patienterna.

Sedan 2013 mäts dagligen överbeläggningar och utlokaliserade patienter och rapporteras till Sveriges kommuner och landsting, för att kunna minska överbeläggningarna och lära sig av i ett förbättringsarbete. En klar förbättring har skett i Stockholm, resultatet visar på färre överbeläggningar än riksgenomsnittet.

Miljöpartiets förslag om en ny kriskommission riskerar att öka byråkratin och tillföra onödig administration. Landstinget bör snarare arbeta för att minska administrationen och öka den tid sjukvårdens medarbetare träffar patienter. Dessutom pågår redan ett arbete inom ramen för framtidsplanen för hälso- och sjukvård landstinget för att öka tillgången till befintliga vårdplatser. Systemet med viten för bristande tillgänglighet har gett viktiga effekter på tillgängligheten och bör vara kvar för att säkerställa att väntetiderna på akutsjukhusen hålls på en så låg nivå som möjligt.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 oktober 2014

SKRIVELSE
2014-11-26

LS 1309-1151

Motion 2013:15
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014 med S-, MP- och V-ledamöternas muntliga reservation
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 september 2014

Torbjörn Rosdahl

Marie Ljungberg Schött

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-10-23

LS 1309-1151

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 27
Dnr LS 1309-1151
Rotel II

Motion 2014:15 av Helene m.fl. Öberg (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård

Ärendebeskrivning

Helene Öberg m. fl. (MP) har lämnat in en motion om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 oktober 2014
Motion 2013:15
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014 med S-, MP- och V-ledamöternas muntliga reservation
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014 (bifogas ej)
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 september 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Helene Öberg m. fl. (MP) har lämnat en motion om att tillsätta en kriskommission för en tryggare akutsjukvård. Av hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande framgår vad som görs för att möta de utmaningar som akutsjukhusen i Stockholms län står inför och som berörs i motionen.

Bakgrund
Motionärerna beskriver läget som ansträngt och att det saknas både vårdplatser och personal vilket gör att människor utsätts för onödiga risker.

Motionärerna föreslår att en kriskommission tillsätts för att se vad som kan göras för att öppna ytterligare minst 100 nya vårdplatser, att landstinget höjer gränsen för när sjukhusen inte längre får betalt för extra volymer av sjukvård, samt att landstinget slutar att ta ut straffavgifter från sjukhusen för problem med tillgängligheten och i stället avsätter pengar för att lösa flaskhalsar samt att säkerställa att planeringen av vården sker med större framförhållning och med respekt för medarbetarnas rätt till fritid.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig över motionen.

Överväganden
Inom ramen för den av fullmäktige beslutade framtidsplan för hälso- och sjukvård (LS 1104-0624) pågår ett fortlöpande arbete med att förbättra tillgängligheten och kvaliteten i vården i Stockholms läns landsting.

I yttrandet från hälso- och sjukvårdsnämnden framgår att det på förvaltningen pågår ett flertal arbeten som syftar till att öka tillgången till befintliga vårdplatser.

En reviderad avtalsmodell för sjukhusen beräknas träda i kraft den 1 januari 2015, vilket bland annat innebär att gränsen för när sjukhusen inte längre får betalt för extra volymer av sjukvård kommer att höjas.

Stockholms läns landsting har beslutat om högre tillgänglighetskrav för akutsjukhusen än de nationella kraven, detta för att patienter ska få vård i tid. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gör bedömningen att införande av viten har gett effekter på tillgängligheten på akutsjukhusen. Under arbetet med att se över akutsjukhusens avtalsmodell för de avtal som ska gälla från år 2016 kommer bland annat systemet med viten att ses över.

Inom landstingsstyrelsens förvaltning pågår i samverkan med hälso- och sjukvårdens verksamheter ett flertal aktiviteter och åtgärder för att trygga kompetensförsörjningen, genom till exempel lönesatsningar för specialistsjuksköterskor, uppdragsutbildningar samt modeller för förbättrad kompetensplanering. Trots en många gånger ansträngd situation ger landstingets årliga medarbetarundersökning positiva signaler där arbetsgivaren Stockholms läns landsting ses som en attraktiv arbetsgivare. Vidare finns ett stort intresse för att arbeta i hälso- och sjukvården vilket bland annat visar sig med ett konstant högt antal sökande till utbildningar

inom dessa yrkesområden. För landstinget är det viktigt att det positiva intresset kvarstår under lång tid. En viktig del i detta arbete är att skapa arbetsplatser med goda arbetsmiljöer och stimulerande utvecklingsmöjligheter för medarbetare.

För en mer detaljerad beskrivning av det arbete som görs hänvisar förvaltningen till hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande.

Förvaltningen föreslår att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2013-09-17

Ankom
Stockholms läns landsting
2013 -09- 17
Dnr LS 1309-1151

Motion av Helene Öberg (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård

2013:15
Rotel II

Läget är ansträngt på akutsjukhusen i Stockholms län, men det är fortfarande möjligt att vända utvecklingen. Sjukhusen behöver mer resurser och vi vill tillsätta en kriskommission med uppdrag att skapa nya vårdplatser.

Vi vill komma till rätta med de problem som leder till det ansträngda läget på akutsjukhusen. Orsaken till dagens situation är att sjukhusen under många år har tvingats spara pengar på sin verksamhet. Miljöpartiet vill i stället satsa på sjukvården så att den bättre möter människors behov av vård.

Personalen på våra sjukhus gör ett viktigt arbete men med sin egen hälsa som insats. Det saknas tid för kunskapsinhämtning, återhämtning, toalettbesök och matraster. Övertid är mer regel än undantag. På lediga dagar kallas personal ofta in på extrapass för att det är ont om folk. Det gäller inte bara under de tuffa veckorna med influensatoppar utan även till vardags.

Patienterna får vänta länge, även på akut vård. Människor skickas hem innan de är redo, på grund av platsbrist. Kvinnor har fått föda barn i mottagningsrum. Ambulansen får redan vid lunchtid besked om att det är fullt på akuten. Till och med barnakuten har avvisat patienter från väntrummet, på grund av ett alltför högt tryck.

Samtidigt finns det lediga vårdplatser, till exempel på neonatalen, men det saknas bemanning av sjuksköterskor för att hålla i gång dem.

Det är ett stort politiskt misslyckande när människor utsätts för onödiga risker och när personalen på akutmottagningarna går på knäna och hela tiden tvingas göra omöjliga prioriteringar, samtidigt som ansvariga politiker skyller ifrån sig.

Vi vill därför omgående att en kriskommission ska tillsättas med representanter från aktörer inom vård och forskning för att se vad som kan göras för att omgående öppna upp ytterligare minst 100 nya vårdplatser.

Det är också viktigt att se över gränsen för när sjukhusen inte längre får betalt för extra volymer av sjukvård. Vi vill i ett första steg se en höjning, från dagens 104 procent av den beställda vårdvolymen till 108 procent.

Landstinget måste sluta ta ut straffavgifter från sjukhusen. Akutsjukhus som har problem med tillgängligheten får i dag betala ett vite till landstinget. Varför det skulle hjälpa patienten som får vänta länge på vård om sjukhuset ska betala straffavgift till landstinget är oklart. Vi vill i stället avsätta pengar för att lösa de flaskhalsar som skapar väntetider för patienterna.

Ledig tid måste få vara tid för återhämtning. När sjukvårdens medarbetare kommer hem efter tuffa arbetspass händer det inte sällan att de får uppmaningar via sms att rycka in och ta extrapass. Det gör det svårt att koppla av under ledigheten. Planeringen av vården måste ske med större framförhållning och med respekt för medarbetarnas rätt till fritid.

För oss är det en självklarhet att det ska finnas tid för varje patient. Vi vill skapa en trygg miljö för patienterna och förutsättningar för sjukvårdspersonalen att göra ett bra jobb.

Sjukhusen har under många år tvingats spara pengar på sin verksamhet. Miljöpartiet vill i stället satsa så att sjukvården bättre möter befolkningens behov av vård samtidigt som medarbetarna har en god arbetsmiljö.

att tillsätta en kriskommission med representanter från aktörer inom vård och forskning för att se vad som kan göras för att omgående öppna upp ytterligare minst 100 nya vårdplatser

att landstinget höjer gränsen för när sjukhusen inte längre får betalt för extra volymer av sjukvård, från dagens 104 procent av den beställda vårdvolymen till 108 procent

att landstinget sluta ta ut straffavgifter från sjukhusen för problem med tillgängligheten och istället avsätta pengar för att lösa de flaskhalsar som skapar väntetider för patienterna.

att landstingsfullmäktige uppdrar åt produktionsutskottet att säkerställa att planeringen av vården sker med större framförhållning och med respekt för medarbetarnas rätt till fritid.

Helene Öberg

~~Rebwar Hassan~~

~~Shadi Larsson~~

Marie Åkesdotter

~~Yvonne Andersson~~

Tomas Eriksson

Martin Sahlin

Ann-Sofi Matthiesen
Ann-Sofi Matthiese

Peter Eller
Peter Eller

PROTOKOLLSUTDRAG 8/2014
§ 7

SAMMANTRÄDESDAG
2014-10-20

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr LS 1709-1151

Justerat Filippa Reinfeldt (M)
Petra Larsson (S)

Anslagsdatum 2014-10-20

§ 7 Yttrande över motion 2013:15 av Helene Öberg m fl (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård

HSN 1405-0707

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion av Helene Öberg m fl (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-09-18
Motion 2013:15 av Helene Öberg m fl (MP)

Yrkanden

1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

2 Petra Larssons (S) förslag för S-ledamöterna, Michel Silvestris (MP) förslag och Håkan Jörneheds (V) förslag om bifall till motionen

Propositionsordning

Inför beslut ställer ordföranden proposition på yrkandena. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservationer
S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Michel Silvestri (MP) reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) reserverar sig mot beslutet.

Vid protokollet
Lisbeth Ekebom

Rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekebom

Expedieras till:
Landstingsstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-09-18

HSN 1405-0707

Handläggare:
Anders Nettelbladt
Eva Hålander

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-10-16, P 7

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr LS 1709-1151

Yttrande över motion 2013:15 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion av Helene Öberg m.fl. (MP) om att tillsätta en kriskommission för tryggare akutsjukvård. I motionen föreslås att en kriskommission ska tillsättas med uppdraget att skapa nya vårdplatser.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-09-18
Motion 2013:15 av Helene Öberg m.fl. (MP)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för akutsjukvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I motionen föreslås att en kriskommission ska tillsättas med uppdrag att skapa nya vårdplatser. Motionärerna skriver att läget är ansträngt på akutsjukhusen i Stockholms län och att mer resurser måste tilldelas sjukhusen. Vidare sägs att brist på personal ofta leder till att tillgänglig personal får arbeta övertid och tvingas göra omöjliga prioriteringar, samtidigt som patienter får vänta länge på vård. I motionen föreslås därutöver att gränsen för när akutsjukhusen inte längre får betalt för extra volymer av sjukvård ska höjas från dagens 104 procent av den beställda vårdvolymen till 108 procent. Motionärerna föreslår också att landstinget ska sluta ta ut viten från akutsjukhusen för problem med tillgänglighet.

Akutsjukhusens uppdrag i Stockholms län regleras inom flerårsavtalen som är utformade på ett sätt som ska ge akutsjukhusen stor frihet att prioritera inom de ramar som beställaren sätter upp. En fortsatt utveckling av avtalen är nödvändig för att akutsjukvården ska kunna möta de utmaningar som landstinget står inför med det ökade sjukvårdsbehovet.

Hälso- och sjukvården måste sträva efter kontinuerlig förbättring för att säkerställa att befolkningen får vård efter behov. Inom ramen för den av Landstingsfullmäktige beslutade Framtidsplanen för hälso-och sjukvården pågår fortlöpande arbete med att förbättra tillgängligheten och kvaliteten inom vården och som kommer att få betydelse för den framtida utformningen av vården i Stockholms län.

Vårdplatser
I motionen lyfts en problematik kring antalet vårdplatser i länet. Utifrån landstingets ansvar att tillhandahålla befolkningen en god och tillgänglig vård efter behov är utvecklingen av antalet disponibla vårdplatser en viktig faktor.

Det finns i dagens avtal med akutsjukhusen inga krav på ett visst antal öppna vårdplatser. Ansvaret ligger på akutsjukhusen att säkerställa att tillräckligt många vårdplatser finns för att klara de uppdrag man avtalat om. Bedömningen är att den som har den största medicinska sakkunskapen är också mer lämplig att organisera den egna verksamheten utifrån de resurser som tilldelats. Förvaltningen arbetar med kvalitetssäkring av rapportering av vårdplatser samt analyserar fortlöpande vårdplatsbehov i förhållande till vårdplatstillgången och behovet av att följa utvecklingen kommer att öka med anledning av de stora förändringar som fastställs i Framtidsplanen.

Det finns dock flera sätt att mäta tillgång till vård, till exempel genom vårdkonsumtion. I jämförelse med övriga riket har Stockholms läns landsting lägst medelvårdtid. Stockholms läns landsting har också högre antal läkarbesök per invånare, både till husläkare och till specialistläkare än övriga riket. Behovet av vårdplatser har under åren successivt minskat med anledning av kortare vårdtider, aktivt kvalitetsarbete, utveckling av behandlingsmetoder och färre antal patienter som är medicinskt färdigbehandlade. Målet i Framtidsplanen är att endast den vård som inte kan utföras i öppenvård eller i patientens hem ska bedrivas som slutenvård och att vårdplatser ska reserveras till patienter med störst medicinskt behov. På förvaltningen pågår ett flertal arbeten som syftar till att öka tillgången till befintliga vårdplatser bland annat genom utveckling av

incitament för att öka andelen dagkirurgi, fortsatt utveckling av aktiv hälsostyrning samt åtgärder för att minska inläggningar på grund av läkemedelsrelaterade problem, vårdrelaterade infektioner och komplikationer.

Ny avtalsmodell för akutsjukhusen
Förvaltningen har under våren 2014 tillsammans med företrädare för samtliga akutsjukhus i länet tagit fram en reviderad avtalsmodell för akutsjukhusen som ska gälla från och med 1 januari 2015. En revidering av nuvarande avtalsmodell ansågs nödvändig för att ge akutsjukhusen en ökad flexibilitet för att stödja anpassningen till de stora förändringarna som kommer att ske i sjukvårdsystemet under de närmsta åren. Revideringen syftar också till att stödja flytt av vård mellan akutsjukhusen samt utskifte av vård till aktörer utanför akutsjukhusen, i enlighet med Framtidsplanens målbild.

I den reviderade avtalsmodellen föreslår förvaltningen att gränsen för när akutsjukhusen inte längre får ersättning för produktion över den avtalade vårdvolymen höjs från dagens 104 procent till 106 procent. Ersättningen för produktion över avtalad volym föreslås höjas från dagens 40 procent till 50 procent. En höjd marginalersättning till 50 procent bedöms väl täcka kostnaden för att utföra vård utöver den beställda volymen. En högre nivå bedöms riskera totalkostnadskontrollen samtidigt som sjukhusens incitament att skifta ut lättare vård till vårdgivare utanför akutsjukhusen minskar.

Genom att akutsjukhusens uppdrag renodlas till att omhänderta patienter vars behov kräver dess resurser innebär detta också att vården på akutsjukhusen kommer att bli tyngre. Detta kommer i sin tur leda till en ökning av akutsjukhusens snittvikter. För att fortsätta stimulera till att vård som inte kräver akutsjukhusens resurser skiftas ut till andra vårdgivare föreslår förvaltningen att akutsjukhusen ges full ersättning för snittviktsförändringar.

Motionärerna föreslår också att landstinget slutar ta ut viten från akutsjukhusen för bristande tillgänglighet. Tillgänglighet är ett prioriterat område och förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra tillgängligheten för länets invånare. Patienter har enligt hälso- och sjukvårdslagen rätt att få vård i tid och i Stockholms län har man beslutat om högre tillgänglighetskrav för akutsjukhusen i förhållande till de nationella kraven inom vårdgarantin för att ytterligare stärka patienternas rätt till vård inom rimlig tid. Stockholms läns landsting arbetar med

tillgänglighet enligt, i dagar sett, principen "0-5-30-90" i jämförelse med övriga Sverige som arbetar enligt "0-7-90-90".

I flerårsavtalen har akutsjukhusen ett ökat ansvar för sin vårdproduktion kopplat till ett tillgänglighetsansvar. Den övergripande principen för akutsjukhusens uppdrag i avtalsmodellen är att aktivt prioritera mellan olika vårdtyper och patientkategorier. Det innebär att resurser ska allokeras så att vissa tillgänglighetskrav för akuta och elektiva patienter möts, samt att äldre, kroniskt sjuka och andra patientgrupper som inte täcks av regelverket kring tillgänglighet ska få vård med den frekvens/tillgänglighet som är medicinskt befogad. Då uppdraget inte är kopplat till volymer per klinik eller specialitet, är det tillgänglighetsansvaret som sätter ramarna för sjukhusens produktion. Avtalsmodellen stimulerar också till samarbete med andra vårdgivare genom att sjukhuset kan välja att hantera tillgänglighetsansvaret internt eller genom att erbjuda patienten möjlighet till vård hos annan vårdgivare.

De volymer som fastställs i avtalen bedöms vara adekvata för att akutsjukhusen ska kunna ta tillgänglighetsansvar inom sina uppdrag. Därutöver ingår det i akutsjukhusens uppdrag att, i enlighet med Framtidsplanen, ta emot volymer som Karolinska Universitetssjukhuset har i uppdrag att minska för att i ökad utsträckning koncentrera sjukhusets uppdrag till den högspecialiserade vården. För att genomföra sina uppdrag krävs det således att akutsjukhusen aktivt arbetar för att koncentrera sin verksamhet till den vård som kräver akutsjukhusens resurser.

Införandet av viten bedöms ha givit effekt på tillgängligheten på akutsjukhusen. Andelen patienter som har fått vänta längre än 30 dagar på besök till den specialiserade vården har minskat från 60 procent 2008 till 13 procent i juni 2014. Likaså har andelen patienter som har fått vänta längre än 90 dagar på behandling inom specialistvården minskat från 35 procent i januari 2008 till 6 procent i juni 2014. Viten kopplat till tillgänglighet har således visat sig vara effektiva när det gäller att minska köerna på akutsjukhusen. Utöver viten har under åren andra åtgärder vidtagits, såsom tilläggsbeställningar inom vårdområden med bristande tillgänglighet, både på och utanför akutsjukhusen.

Under hösten 2014 fortsätter arbetet med att se över akutsjukhusens avtalsmodell, då för de avtal som ska gälla från och med 2016. Under detta arbete kommer man bland annat att se över systemet med viten och dess effekter.

Utökning av kapacitet utanför akutsjukhusen
Stockholms läns hälso- och sjukvård står som tidigare nämnt inför stora utmaningar med en växande befolkning samtidigt som invånarna blir allt äldre. I Framtidsplanen fastställs att vårdbehovet kommer att växa och detta ställer krav på hur vården organiseras för att effektivt möta dessa behov. Förvaltningen arbetar nu med att genomföra de satsningar som beskrivs i Framtidsplanen, avseende utbyggnad av både akutsjukhusen och vården utanför.

I Framtidsplanen beskrivs den framtida sjukvårdsstrukturen där akutsjukhusens uppdrag renodlas till att omhänderta patienter vars samlade behov kräver dess resurser. Detta betyder ökad kapacitet hos vårdgivare utanför akutsjukhusen inom till exempel geriatrik, somatisk specialistvård samt inom avancerad sjukvård i hemmet (ASiH).

Under perioden 2009-2013 har ett stort antal vårdvalsområden tillkommit inom somatisk specialistvård vilket kommer att underlätta överföring av vård från akutsjukhusen till andra vårdgivare utanför akutsjukhusen. Vårdval har också införts inom ASiH och uppdraget har utökats till att inkludera flera diagnosgrupper och omfattar både svårt sjuka äldre och barn. Detta innebär att allt fler patientgrupper kan omhändertas i hemmet, färre patienter behöver skrivas in i sjukvårdens slutenvård och fler vårdplatser kan frigöras till patienter med störst behov.

Satsning på specialistsjuksköterskor
Insatser när det gäller kompetensförsörjning, främst gällande sjuksköterskor, kan behöva göras för att möta det framtida sjukvårdsbehovet. Landstinget beslutade i samband med budgetärendet för 2014 om en särskild lönesatsning på specialistutbildade sjuksköterskor på akutsjukhusen. Den särskilda satsningen syftar till att åstadkomma en tydligare lönespridning och uppvärdera specialistsjuksköterskor och andra definierade bristyrken.

Genomlysning och benchmarking
Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att följa upp akutsjukhusens uppdrag, som en del i den ordinarie uppföljningen av akutsjukhusens avtal men också som en del i att skapa ett ökat lärande för förvaltningen och akutsjukhusen.

Den kraftiga ökningen av antalet besök till länets akutmottagningar föranledde att förvaltningen under våren 2013 tog initiativ till att genomföra en genomlysning av länets fem största akutmottagningar.

Förvaltningen arbetar nu vidare med resultaten från genomlysningen tillsammans med akutsjukhusen och erfarenheterna och kunskapen kommer bland annat att användas som underlag i arbetet med de nya sjukhusavtalen.

Under 2014 har förvaltningen fått i uppdrag att genomföra en benchmarking av akutsjukhusens effektivitet. Utredningen syftar till att ge en ökad insikt i hur akutsjukhusen använder sina resurser samt belysa skillnader och likheter i hur akutsjukhusen organiserar sin verksamhet. En analys av akutsjukhusens effektivitet kommer att ge förvaltningen och akutsjukhusen en ökad förståelse för hur väl målen för vården uppnås i förhållande till de resurser som används. Arbetet förväntas vara klart i november 2014.

Extra resurser till sommarvården 2014 för ökad tillgänglighet
Förvaltningen gör löpande satsningar för att hälso-och sjukvården i länet ska kunna bibehålla en hög tillgänglighet och god vård under årets alla dagar. För att säkerställa detta har landstinget tillsatt en särskild grupp bestående av landstingsdirektören, hälso-och sjukvårdsdirektören samt landstingets personaldirektör för planering och hantering av situationer och händelser inom länet som kan innebära en ansträngning utöver det vanliga för hälso- och sjukvården. Inför sommaren 2014 beslutades bland annat om ett extra tillskott på 60 miljoner kronor samt en särskild samordnare för att fördela dessa resurser riktade till åtgärder som ökar kapaciteten och tillgängligheten i vården.

Avslutning
För att sjukvårdssystemet inom Stockholms län effektivt ska kunna möte de utmaningarna som ett ökat vårdbehov innebär krävs en kontinuerlig utveckling av akutsjukhusens avtal och uppdrag. Målet är att säkerställa att befolkningen inom Stockholms län har tillgång till en god, rättvis och jämställd vård med hög tillgänglighet.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Leif Karnström
Avdelningschef